

Detergenten

Tidning för anställda

vid Sunlight och Leverindus 8 • 1979

Terry Clarke lämnar Nyköping Port Sunlight nästa . . .

Fabriksklubben, SIF, SALF:

”Vi känner oss
besvikna och
utlämnade”

Intervju o foto:
D. Lundkvist

I detta nummer

- 1 TERRY CLARKE
LÄMNAR NYKÖPING
- 4 SKOLAN PÅ JOBBET
- 5 VINNARE I KORS-
ORDET
- 6 KONTORSTJÄNSTEN
—Service åt alla
- 7 NATURLIG AVGÅNG
— Göran Karle skriver
- 8 PORTVAKTER OCH
TELEFONISTER
Nu ska de dela lokaler
- 9 IDROTT
- 10 HALLSTABERGS-
VECKAN
- 11 FJÄLLKURSEN HAR
VANDRAT
- 12 PERSONAL-
MEDDELANDEN

Det är bara ett och ett halvt år sedan Detergenten gjorde välkomstintervju med TERRY CLARKE, men det är redan dags att göra avskedsintervju. I början av oktober lämnar Terry Sverige och Nyköpingsfabriken för en befattning som fabrikschef i Port Sunlight, Unilevers tvål- och tvättmedelsfabrik i England. I Nyköping är man förvånad och besviken över att efter en så kort tid få en ny chef igen. Deter-

genten har intervjuat Terry själv samt representanter för personalorganisationerna.

Det är känt att man inom Unileverkoncernen arbetar med 5-årsplaner. Därför är det många som nu ställer frågan, som vi låter gå direkt till Terry.

”Var detta inte bekant inom Unileverkoncernen när Du efter en 5-årsperiod i Brasilien tillträdde Din befattning i Nyköping?”

— Nej, det var det inte, säger Terry. Och när vi talar om 5-årsplanering så är det oftast i samband med produktion, marknadsföring etc, mindre om personal. En personalplanering finns naturligtvis också, men den måste göras oftare och rullande. Ibland är en kort tid på ett nytt jobb planerad, som i mitt fall som fabrikschef i Brasilien. Men ibland, som i det här fallet, helt oförväntad. När jag accepterade be-

fattningen i Nyköping hade jag dock väntat mig att stanna minst 4 år här. Men personalsituationen måste ju hela tiden vara flexibel genom att oförutsedda saker inträffar. Personer begär förtidspension, slutar inom Unilever etc, eller som i det här speciella fallet, det dyker upp ett helt nytt jobb i USA för vilket fabrikschefen i Port Sunlight anses vara rätt person och för hans jobb åter igen anses jag vara lämplig. ▶

Vi har trivts bra och är tacksamma över att ha fått chansen att bo i Sverige, säger TERRY CLARKE, som väl tagit tillvara det speciellt svenska.

Port Sunlight något av "teknikernas hemvist"

— För mig personligen är det givetvis mycket intressant att få det här jobbet. Port Sunlight är utan tvekan den mest betydande tvål- och tvättmedelsfabriken inom Unilever med ca 2.300 anställda och ett årstonnage på 300.000 ton färdiga produkter. Fabriken har ett stort produktsortiment inklusive export och räknas som något av "teknikernas hemvist" inom Unilever.

Ur familjens synpunkt är det naturligtvis lite komplicerat att flytta igen, men det är sådant man får acceptera i den här typen av jobb.

Vad har Du sett som fördelar respektive nackdelar med Ditt jobb i Sverige?

— Svaret på den frågan måste bli synnerligen personligt. Vad jag ser som fördel kan av en annan ses som nackdel. Men jag har upptäckt många fördelar för mig personligen med att arbeta i Nyköpingsfabriken, som jag ser som en mycket bra fabrik. Att tillverkningen omfattar så många produktgrupper, inte bara för Sunlight utan även för Gibbs och Leverindus liksom en del export till Finland, är en erfarenhet, som kommer att vara till stor hjälp för mig.

Rationaliseringar inte av ondo

— Rationaliseringar betraktas av många som negativa, men det gör inte jag, säger Terry. — Alla måste rationalisera i dag. Affärslivets och industrins omkostnader stiger hela tiden och enda sättet att överleva är hög effektivitet, som delvis får ses som ett resultat av just rationaliseringar, men också av ett rätt utnyttjande av personella resurser. Det rationaliseringsarbete jag hunnit vara med om i Nyköping ser jag som en klar fördel, som gett mig viktig erfarenhet.

MBL — effektivt

— En annan fördel är erfarenheten av medbestämmande, där Sverige är långt framme. Jag anser att man kan arbeta mycket effektivt genom MBL, om man gör det på rätt sätt. Genom de goda relationer vi har mellan fack och företagsledning tycker jag att vi kan arbeta på ett informellt sätt, som inte har skapat de fördröjningar i arbetet, som många först befarade skulle bli resultatet. Medbestämmande är något som kommer över hela världen på ett naturligt sätt och de erfarenheter jag gjort i Sverige ser jag som en värdefull tillgång. Att inte bara lära ett nytt språk, utan även arbeta med det, betraktar jag naturligtvis även som en fördel. Mest tacksam är jag över att ha fått chansen att arbeta med en så bra grupp människor, som finns inom Sunlight och Nyköpingsfabriken. Det är fördelaktigt att personalstyrkan inte är så stor utan att alla känner varandra. Relationerna är bra och jag tackar alla för det mycket goda samarbete och stöd jag haft och som jag är säker på kommer att fortsätta med en ny chef i Nyköping.

Friluftslivet — familjens glädjeämne

— Frånsett det intressanta att bo i ett nytt land tror jag den största fördelen för familjen har varit friluftslivet. Vandring i skogen, skärgården med segling sommardag och att kunna gå i land på alla öar samt på vintern, skid- och skridskoåkning. I det avseendet är Sverige fantastiskt jämfört med andra länder. Jag tror det är viktigt att ta vara på sådana speciella saker liksom att acceptera landets seder och bruk. Att våra barn vistats på internatskola i England under vår Sverigetid, har många tyckt varit en nackdel. Men själva har vi sett fördelar även i det. De perioder barnen varit hemma har vi gjort en massa trevliga saker tillsam-

Reds Hörna

AB Sverige har öppnat igen för en ny säsong. De flesta har semestern bakom sig och har återvänt till sina skrivbord, maskiner, verktyg etc. Saker börjar hända. Trevliga och mindre trevliga. I Nyköping händer bla det att fabrikschefen flyttar, vilket upprör många sinnen. Terry själv får nog ta det som en komplimang. Med sitt snabba och okomplicerade sätt att arbeta har han efter bara ca ett och ett halvt år skapat ett förtroende hos sina medarbetare, som när det nu bryts, ses som ett hot mot fabriken effektivitet och framtid. det är ganska pessimistiska tongångar som fackklubbarna utvecklar här. Terry får vi givetvis gratulera och önska lycka till i hans nästa skutt på karriärstegen.

Men det har hänt trevliga saker också. En grupp har varit på Hallstaberget även i år och tar sig an jobbet med friskare och sundare krafter. En annan grupp har vandrat i Ljungdalen och stärkt ben och sinnen i fjällens väldiga natur. — Skolan har börjat och vi kommer åter att se lärare och elever på företaget. Varför? Läs om vårt samarbete med skolan och bakgrunden till detta. Avdelningspresentationen handlar om Kontorstjänsten i Nyköping, en avdelning som alla kommer i kontakt med. Stockholmskontoret har naturligtvis även en Kontorstjänst, som vi hoppas kunna presentera i ett kommande nummer. Sunlights personaldirektör Göran Karle ger i Fönstret uttryck för sina tankar kring personalminskningar och "naturlig avgång".

Dagen

mans och levtt intensivt familjeliv. (Nackdelarna uteblev tydligen. Reds anm.)

Vilket(a) råd vill Du ge Din efterträdare?

— Råd till en efterträdare kan vara farligt, men om jag måste säga någonting så vill jag råda till att använda alla befintliga resurser — såväl inom som utom Unilever, för att lösa de problem som finns. Effektiviteten, som jag redan nämnt, anser jag som det största problemet. Det finns ingen enkel lösning, men gemensamt ska det gå.

Vilka framtidsmöjligheter ser Du för Nyköpingsfabriken?

— Det är klart att Nyköpingsfabriken har framtidsmöjligheter. Den kommer förmodligen inte att expandera, med tanke på den stagnation som tvål- och tvättmedelsmarknaden i Europa befinner sig i för närvarande. Produktsortimentet kanske kommer att vara ett annat, möjligen mindre, eftersom rationalisering på internationell nivå måste bli aktuell i framtiden. Men vi kan vara säkra på att all vår personal kommer att samarbeta för att effektivisera så mycket som möjligt och därmed försäkra Nyköpingsfabriken framtid.

— Beträffande tvältillverkningen så ser jag personligen i dag mycket låg lönsamhet i en import och vi har rationaliseringar på gång för att ytterligare minska våra kostnader. Vi får se hur vi kan lyckas. Det beror också på utvecklingen på valutamarknaden. För övrigt ska man vara tacksam över att i Nyköping finns en bra och lojal personal, som ställer upp för att hjälpa till att lösa de problem vi nu brottas med.

I fackliga kretsar är man besviken över Terrys korta sejour i Nyköping.

Roine Eriksson, Fabriksklubben, undrar om tvål- och tvättmedelssektorn i Sverige är så ointressant för närvarande att det kvittar om man utsätter produktionen för sådana här påfrestningar? Han är också betänksam över det sätt på vilket man tillsätter chefsbefattningar. När fabrikschefsstolen i Nyköping senast skulle besättas så presenterade koncernledningen i stort sett ett enda namn med motiveringen att det inte fanns några andra lämpliga kandidater, säger Roine. — Vad är det då

för vits att förhandla? Personen var ju i princip bestämd. Detta namn, som då var Terry Clarke, visade sig lyckligtvis vara ett bra namn. Saker började snart att fungera annorlunda, det hände något såväl inom produktionen som inom det fackliga samarbetet.

Nu är vi i samma sits igen. Man presenterar i huvudsak en "tänkbar" kandidat. Det verkar, tycker jag, som om man skickar vissa personer till Sverige för att skaffa erfarenhet härifrån medan vi ännu finns till. Det kan inte vara möjligt att det inom en så stor koncern som Unilever alltid finns bara en tänkbar aspirant till en plats som denna. Det är ju ändå ingen toppbefattning det rör sig om. — Vi vill helst inte vara med om en sådan behandling en gång till. Vi vill försöka bilda oss en egen uppfattning om flera alternativa namn och framför allt få en garanti att den som kommer stannar minst 5—6 år för att uppnå kontinuitet och balans i arbetet. Vi har anledning att känna oss åsidosatta i Nyköping. Personaldirektören är här en å två dagar i veckan, VD ser vi ytterst sällan till och byta teknisk chef vartannat år. Det inger inga större förhoppningar om trygghet och stabilitet för framtiden, tycker en misströstande klubbordförande.

SIF-Nyköping

Som en verklig överraskning, och en obehaglig sådan, kom beskedet om att Terry Clarke skulle lämna Nyköping bara efter ett och ett halvt år här, säger Monica Lundberg, SIF-klubbens ordförande i Nyköping. — Även om vi förstått att han inte skulle stanna här till sin pensionering så ansåg vi dock att minst en 5-årsperiod vore realistisk på den här befattningen. Vi känner oss svikna. Risken för att platsen som teknisk chef i Nyköping ska bli en genomgångsplats, någon sorts träning, verkar för närvarande stor. Känslan av att företagsledningen vänder sina blickar mera mot utländska kandidater än svenska är oroväckande. Med det utbyte av personal som förekommer mellan Unilever-företag i olika länder, så borde det finnas en svensk, som uppfyller kraven på platsen ifråga. Viktigt är att vi får en duglig tekniker med goda arbetsledande egenskaper och som också har de rätta kontaktytorna med andra länder.

— Terry har ju haft en ovanlig förmåga att inte bara lära sig svenska på rekordtid utan även sätta sig in i vårt sätt att arbeta med allt vad det innebär av fackligt samarbete och MBL. Vi är ju alla medvetna om att Nyköpingsfabriken just nu befinner sig i ett utsatt läge med många problem. Vi är utarmade genom att företagsledningen sitter i Stockholm och är beroende av ett starkt stöd i plats- och tekniske chefen i Nyköping. Ett stöd som nu inte finns utan vi blir lämnade i någon sorts vacuum med korta mellanrum. I detta känsliga läge tål vi inte mycket mera. När det gäller tex tvältillverkningen i Nyköping så har vi haft känslan av att Terry verkligen gjort en insats för att vi skulle få behålla den. Hur blir det nu? Har nästa man samma intresse?

— Vad vi alla väntat och väntar på är en verklig kraftansträngning från dem som har möjlighet att påverka vår situation. Kommer inte den insatsen snart så går det inte längre att bryta den känsla av meningslöshet och tappat förtroende, som nu drabbar en stor del av oss som trott på det här företaget, säger Monica

SALF-klubben:

— Bland arbetsledarna är vi, liksom i övriga fackliga kretsar, besvikna över att Terry omplaceras efter så kort tid hos oss, säger Lasse Tjäder, ordförande i SALF-klubben. Vi ställs åter inför fullbordat faktum i fråga om personal och kan bara konstatera, att de fackliga organisationerna har mycket liten, om än någon alls, möjlighet att påverka valet av kandidat.

— Att det är till stor nackdel för Nyköpingsfabriken att Terry ger sig av så snart är helt uppenbart. Vi har just börjat märka resultat av hans arbete. Han har hunnit utträta en hel del på den här tiden och han har lyssnat till de fackliga organisationerna på ett positivt sätt. Nu blir det ett glapp innan en ny person satt sig in i vårt sätt att arbeta och lärt känna människorna. Oavsett hur skicklig vederbörande än är så tar det tid innan saker och ting — icke minst språket — börjar fungera. Jag ser inget positivt i det här snabba bytet. Tvärtom, det blåser under den pessimism som tränger sig på hos personer som i stället borde driva fram effektivitet och entusiasm i jobbet. □

Detergenten
(latin = rengöraren)

NR 8 1979
ÅRGÅNG 9

Manusstopp
för nästa nummer 10 september

Utgiven av:
AB Sunlight
Fack, 611 01 NYKÖPING
Tel. 0155/802 00

Redaktör och
ansvarig utgivare:
Daga Lundkvist

Redaktionskommitté:
Sven-Erik Andersson, SALF
Birgitta Herjevik, SIF, Sthlm
Kalle Johansson, illustrationer
Elisabeth Markström, LO-anslutna
Erik Nordström, SIF, Nyköping
Göran Hofstedt, Leverindus

Länstryckeriet, Nyköping

Vad gör skolan på jobbet?

Text: D. Lundkvist

Skolan går efter almanackan så trots att vi inte märkt så mycket av den sommar som varit så har en ny hösttermin börjat. Därmed också skolelevernas besök på industrier och övriga arbetsplatser. Elever av alla modeller. Små och stora, korta och långa. Ända nerifrån daghems- och förskoleåldern, över grund- och gymnasieskolan upp till eftergymnasial utbildning. Men också lärarna kommer. I grund- och gymnasieskolan får de dagar till förfogande för att gå ut och praktisera i industrin och på institutioner. Inom flera utbildningsformer (ex vis fritids- och skolledarutbildning) är praktikdagar och -veckor mer eller mindre ett obligatorium. Alla behöver arbetslivsorientering menar man inom utbildningsväsendet. Inte enbart i grundskolan där studiebesök och pryö sedan länge varit lagstadgat i läroplanen och på vissa gymnasielinjer där varvad utbildning förekommit sedan flera år tillbaka. I allt högre grad räknar man alltså med att arbetsmarknadens parter ställer upp som en aktiv del i utbildningen. Red, som jämsides med personaltidningsjobbet även är Sunlights kontaktperson med skolan, har länge känt det angeläget att få informera om bakgrunden till och omfattningen av samarbetet med skolan.

Måste man tillmötesgå skolan?

Frågan är nästan självskriven och svaret är att det måste man inte. Från arbetsgivarhåll är det endast ett åtagande. Men skolan skulle inte fungera om för många sade nej till pryö och praktikanter. Och på en ort som t ex Nyköping skulle det vara mycket ofördelaktigt, och en dålig PR för företaget, om en för orten så pass betydande industri som Sunlight skulle stänga sin dörr för skolan.

Har då eleverna verkligen utbyte av ett industribesök?

Jo, jo men, t o m de allra minsta i daghems- och förskoleåldern. Anledningen till de besöken är att något eller några barn har en förälder som arbetar här. För att bryta barnens isolering försöker "fröknarna" ordna så barnen får komma ut i samhället och titta på föräldrarnas arbetsplatser. Som regel får de komma även till Sunlight under förutsättning att det finns så många vuxna i gruppen att varje barn i stort sett har en vuxen-hand att hålla i. Barnen får se en film om hygien, vi pratar en stund om vikten av att tvätta händer och borsta tänder och så avslutas besöket med att de får gå till tvålpackningen och titta när tvålämnena kommer fram på bandet.

Tacksamma "fröknar" — föräldrar

— Vi är så väldigt tacksamma mot alla som tar emot oss sade en "försko-

Här är det elever från klass 3 i Bryngelstorpsskolan, som fascinerats av fotocellen, som reglerar inmatningen av tvålämnena till stansmaskinen. Guide är SOLWEIG ISAKSSON.

Foto: B. Andersson

lefröken" för lite sedan. Barnen är rätt isolerade med personalen hela dagarna och har mycket liten möjlighet till omväxling i miljön. Och man ska inte underskatta deras förmåga att uppfatta och lära. Det ser vi på teckningar, som barnen ibland gör efter sådana här besök. De har mycket konkreta minnesbilder.

Så här sa en mamma: — Många barn vet inte om jobbet är en person eller en maskin eller vad för ett monster det är som mamma eller pappa går till i stället för att vara hemma hos barnen. Därför tycker jag det är så viktigt att barnen — om så bara för en kort stund — får titta på hur det ser ut där föräldrarna tillbringar större delen av dagen. De känner sig mera motiverade att gå till Dagis och de har åtminstone en liten uppfattning om det där konstiga "jobbet".

Besök endast från Nyköping och Oxelösund

Besök från grundskolan tar vi emot endast från Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Vi har inte resurser till mera och inom informationsavdelningen fann vi heller inga större motiv till besöken utanför regionen. Men inom egna kommunen, liksom Oxelösund, som är så sammanlänkad genom boende och arbete med Nyköping, är det viktigt att eleverna får veta hur det ser ut på de arbetsplatser de läser om i årskurs 3 då man börjar studera näringslivet och dess industrier.

Mini-pryö och fadder i 8:an

I årskurs 8 infaller sedan två obligatoriska studiebesök, som man här i Nyköpings kommun på försök senaste åren slagit samman till en sk "mini-pryö" på två dagar och på en av grundskolorna har man gett "mini-pryön" en hel vecka. Detta för att eleverna ska få se lite mer av verkligheten i arbetslivet än vad man hinner med under ett par timmars besök. Ytterligare ett försök i 8:an har en av grundskolorna praktiserat i år när det gäller studier i näringslivet. En eller två elever besöker en dag i veckan, under hela terminen, en och samma arbetsplats. De uppsöker samma person en bestämd veckodag och stannar i två timmar för att närmare studera "fadderns" arbete. Den här sk "fadder-verksamheten" och "mini-pryön" pågår under vårterminen.

2-veckors pryö i 9:an

Under höstterminen pågår 2-veckors pryön i 9:an. Eleven är då på samma arbetsplats en sammanhängande period om 2 x 5 arbetsdagar.

På Sunlight har vi fasta program för både 2-dagars som 2-veckors pryön. Eleverna får såväl företags- som facklig information och när det gäller den senare gruppen går eleverna den första veckan såväl i produktionen som på verkstad och lager och är i regel andra veckan på utvecklings- eller driftlaboratoriet.

INGRID KENNMARK, tv med barn och fröknar från daghemmet "Lillstugan". Skärmaskinen, som skär av tvålstängerna till ämnena, verkar respektgivande. Bästa att hålla fröken i hand.

Foto: D. Lundkvist

Gymnasiet varvar utbildningen

På gymnasiet 2-åriga kontors- och distributionslinje tillämpas sk varvad utbildning. Under 1979 har vi på Sunlight haft fem elever som varvat 2 veckor skola med 2 veckors praktik hos oss. Från gymnasiet process-tekniska linje har vi haft fyra elever som praktiserat i produktion, verkstad och lab. Vi har haft åtta "mini-pryö" elever och två elever som besökt "fadder". Hur många elever vi får på höstterminen för 2-veckors pryö vet vi ännu inte, men 1978 hade vi tio st. I år har vi haft även en högskolestuderande som praktiserat i 8 arbetsdagar samt fem lärare av vilka tre gått på 1-dags och 2 på en veckas praktik. Kontorstjänsten har haft två praktikanter från AMS, en i tre dagar och en i fem dagar. Totalt för 1979 kan vi alltså räkna med ca 35—40 personer, som vistats på företaget i studie- och praktiksyfte. Därtill kommer ca 8—900 elever från grund- och gymnasieskolor, som varit på allmänna studiebesök.

Personalen får högt betyg

Lärarna och den högskolestuderande vi haft i år har särskilt poängterat det positiva sätt på vilket de blivit mottagna ute på avdelningarna. Ingen har känt sig till besvär, alla har fått hjälp och handräckning i sina valhända försök att göra ett jobb. Även grundskoleeleverna har genomgående tyckt att det varit roligt under pryödagar. Fin PR för företaget och personalen.

Foto: Bildtjänst

Innan Yngve Johansson slutade sin anställning på Sunlight på försommaren hade han lämnat in ett förslag som gällde inbesparing av distributionskostnader för gods till HK från fabriken i Nyköping.

Yngve arbetade som chaufför på lastbilen, som dagligen går mellan Nyköping och Stockholm. Hans förslag innebär att rullpallar används vid biltransport mellan Nyköping—HK—Nyköping. Förslaget ger tidsbesparing vid lossning och lastning samt kostnadsbesparing vid transport i Stockholm.

Ett liknande förslag gällande postdistribution, ett arbete som också ingick i Yngves arbetsuppgifter, hade tidigare lämnats in och belönats. Utskottet ansåg därför vid sitt junisammanträde att det nu aktuella förslaget skulle belönas med en reducerad ersättning jämfört med tabellerna och enades om ett belopp på 500 kronor. Detergenten gratulerar i efterskott!

Korsordsvinnare

De fem först öppnade rätta lösningarna på korsordet hade skickats in av Elisabeth Ferm, driftlab, Åsa Fogelberg, Sthlm, Ingrid Kennmark, information och Märta Westling, tvålavl. Priset blir Pierre Robert-produkter.

Kontorstjänsten servar de flesta

Text: E. Nordström
Foto: B. Andersson

Ibland hör man diskuteras vilken avdelning, som är den viktigaste inom ett företag. Det blir oftast subjektiva bedömningar, som bottnar i den egna förträffligheten. Att sådant tal skulle gälla Kontorstjänsten är väl inte mera sant än något annat påstående, men högst väsentligt är dock att arbetet på avdelningen sköts snabbt och säkert.

Sunlights Kontorstjänst gör sällan reklam för sig själv, men framhållas bör, att den är en viktig livsnerv inom företaget, utan vars hjälp vi andra stod oss slätt. Som serviceavdelning är Kontorstjänsten ständigt föremål för andra avdelningars krav på hjälp. Krav, som inte alltid är möjliga att uppfylla, därför att de helt enkelt inte passar in i arbetsmönstret. Genom kostnadsjakten har också denna avdelning drabbats av indragningar, varför dagens möjlighet till personlig service tillhör forna tiders passning. Modesta krav kan fortfarande klaras av om de tidsmässigt får anpassas i arbetsrutinen.

Avdelningen sorterar under kontorschefen Lennart Blixth, som också deltar i den dagliga postöppningen.

"Bas" på avdelningen är Evert Hultqvist, som förutom arbetet på Kontorstjänsten även håller i "sopkvasten" på företaget. Evert ser alltså till att vi har tillräckligt antal städare och att de klarar av uppgjorda städprogram.

Ragnar Bergman, en av våra trotjänare med 17 år i företaget, ansvarar för de löpande ärendena. Sedan februari i år arbetar emellertid Ragnar halvtid, så varannan vecka utförs hans jobb av någon annan på avdelningen. Dessvärre var Ragnar sjukskriven när reportaget gjordes, därför finns han inte med på foto.

Lars-Gunnar Rehn och Hans Samuelsson tillhör också Kontorstjänstens "stall", men när detta skrivs gör de båda herrarna sin militära utbildning. I deras ställe arbetar Elsy Karlsson och Susanne Jonsson, två flickor som med

Att sortera in fakturor, reseräkningar och andra papper, behöver inte alls vara så tråkigt, tycker ELSY och EVERT, bara man har ett glatt humör. Och det har man på Kontorstjänsten. För det mesta i alla fall.

"Lycka till i fortsättningen", säger LERT BLIXT till ERIK NORDSTRÖM, som från december i år övertar chefskapet för Kontorstjänsten när Lennart efter 49 tjänsteår får titeln "pensionär".

glans klarar av grabbarnas arbetsuppgifter. (Påpekandet apropå dagens jämställdhetsdebatt.) Vid sjukdom och kortare bortovaro kan avdelningen även få hjälp från andra avdelningar.

Carina Andersson får representera den skolungdom, som hjälper oss under sommaren och semesterperioderna. Carina är en av de skolpraktikanter, som hela sista årskursen i Tessin-skolan varvade sin utbildning med praktik på företaget. Efter skolan i juni blev hon kvar som semestervikarie på Kontorstjänsten, men det vikariatet tog slut den 31 augusti. Det var Carina ledsn för och vill gärna tala om att hon helst av allt hade velat jobba kvar här. "Jag har trivts så bra och har blivit så väl omhändertagen av snälla och trevliga människor", säger Carina som ändå inte är rädd för att bli utan jobb. Har man lite praktik och verkligen vill jobba så tror Carina man får arbete.

Arbetsuppgifter

Kontorstjänsten handhar lagring, utlämning och bevakning av blanketter och kontorsmaterial. Totalt rör det sig om 700—800 artiklar. Delvis sker utlämningen genom självbetjäning, vilket förorsakar visst merarbete genom att nedgång i lager inte rapporteras omgående och detta kan ställa till "kris" ibland.

Företagets arkiv ska kontinuerligt påföras handlingar för arkivering, medan andra ska utgallras. Sedan några år finns en arkivhandbok, som underlättar arbetet med gallringen. Men

eftersom företaget saknar särskild arkivpersonal blir belastningen i stället på Kontorstjänsten. En förutsättning för att få arbetet att flyta på effektivaste sätt är, att avdelningarna själva märker upp pärmar med innehåll, gallringsår etc.

För ett fortlöpande smidigt arbete inom övriga avdelningar så fordras också att fakturor, beställningar, reseräkningar m m blir insorterade i pärmar och hamnar på rätt ställe. Ett jobb som också utförs av Kontorstjänsten. Rekvisitioner, som används i produktionen, ska för-tryckas, avgående post ska frankeras, anslagstavlor skötas

SUSANNE, t v, kör ofta ärendena på stan med "Tjorven", men CARINA bytte av så länge hon var kvar. För det mesta är det skoj att köra på stan, tyckte båda flickorna.

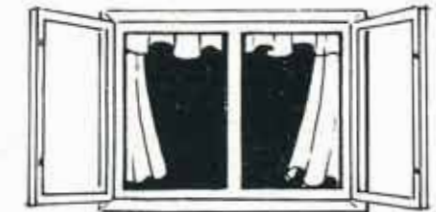
och ommöblering verkställas. Allt bör klaffa för att undvika oreda.

Med fog kan sägas att Post och Bank styr arbetsdagen på Kontorstjänsten. Eller vad sägs om följande dagsprogram:

- Extern postgång och bankärenden**
08.00 Hämta extern post (Postverket) via dataavd, Fruängsgatan
08.15 Postöppningen börjar
09.15 Postöppningen slutar
09.30 Hämta paket (Postverket)
10.00 Paketen lämnas till godsmottagningen
10.30 Bank och övriga ärenden, via Fruängsgatan
11.00 Återkomst till Sunlight
14.15 Hämta paket på lagret, f v b till Postverket
14.30 Bank och Post + övriga ärenden, via Fruängsgatan
15.30 Återkomst till Sunlight
16.30 "Dagens skörd" till Postverket.

Intern postgång

Internposten går med fyra stora turer varje dag, vilket sysselsätter en hel arbetskraft. Det är många dörrar att öppna, många steg att gå och den stora traven interna postkuvert kan vid vissa turer väga upp till 15 kg. Kanske något att tänka på för dem som sitter vägg i vägg med varandra och ändå utnyttjar interna posten. □

Fönstret

NATURLIG AVGÅNG — vad är det?

Sunlight ska ju minska sin tjänstemannaorganisation. Minskningen har redan börjat och kommer att fortgå de närmaste åren. I femårsplanen finns klara mål angivna.

Vid SIF-klubbens i Nyköping årsmöte på försommaren rörde sig diskussionen mycket omkring detta. Alla tycks vara överens om att något måste göras. Det kostar för mycket att administrera AB Sunlight. Att minska de kostnaderna betyder först och främst färre anställda tjänstemän. Vad alla också tycks vara överens om är att den minskningen — helst — ska ske genom naturlig avgång.

Det kan vara värt att fundera lite över det här med naturlig avgång. Jag tyckte det sedan jag läst referatet från klubbmötet i Detergenten nr 7. **Naturlig avgång**, eller ett uttryck som säger mer är **naturlig rörlighet**, innebär förstås flera saker. Text **pensionering**, man slutar i företaget, man flyttar inom samma företag, det sker dödsfall.

Ordinarie pension är lätt att förutse. Förtidspension kan man delvis påverka liksom delpension, men i vissa delar går de inte att påverka. Att människor slutar i företaget och söker sig jobb på annat håll är svårt att planera i förväg.

Att människor flyttar på sig och tar en annan befattning inom företaget måste planeras. Det är ofta en kedja av förhållanden som måste klaffa för att en omplacering ska kunna genomföras. Kanske behövs omskolning eller utbildning.

Med naturlig avgång är det som med semestervärdet. Båda två är allvarliga saker, som man tänker mycket på, talar mycket om och sätter sitt hopp till. Men förutsägelseerna är svåra, överraskningarna många och ovissheten stor. Det känns alltså inte riktigt tryggt med naturlig avgång, tryggare vore det med en rejäl plan.

Forts sid 12

Telefonisterna och portvakterna flyttar ihop

Intervju: D. Lundkvist

Redan före semestern påbörjades arbeten som skvallrade om förändringar i portvaktlokalerna i Nyköping. Portvakten flyttades ut i entréhallen och i de gamla lokalerna var ombyggnaden i full gång när vi återvände efter industrisemestern. Vad är det som händer?

Jo, telefonväxel och portvakt ska slå ihop sina påsar. Telefonväxeln flyttar ut i de ombyggda portvaktlokalerna och fungerar även som portbevakning under dagtid, dvs mellan kl 08.00—16.00. Därefter tar våra egna portvakter, Arnold Brunberg och Erkki Kantonen vid och sitter mellan 16.00 och 08.00. Under helger och semestrar övertar Securitas bevakningen. I september är inflyttning beräknad och då ska det hela börja fungera.

Vad tycker de berörda parterna om nyordningen?

Gun Andersson, som förestår vår telefonväxel säger: — Visserligen har vi haft lång tid att vänja oss vid tanken, men det är ändå svårt att föreställa sig att jobbet kommer att löpa friktionsfritt. Vad vi nu är rädda för är att bullret från fordon, som ska passera porten, blir störande i telefonistjobbet och försämrar telefonväxels service. Visserligen isolerar glaset, men vi måste ju ändå öppna en lucka för att prata med dem som ska in och ut på området. Några längre informationer får det inte bli och vi kan ingalunda lämna platsen för att gå ut och hjälpa besökande till rätta. Men sista ordet är inte sagt ännu hur vi kommer att finna oss i den nya arbetsmiljön. Detergenten är välkommen tillbaka när vi arbetat där några veckor, tycker Gun.

GUN ANDERSSON och ERKKI KANTONEN tittar i de nya lokalerna som nu börjar ta form. Kylskåpet är i alla fall på plats. "Ska vi fylla det med flyttartor-na?", undrar Gun.

Foto: B. Andersson

Erkki Kantonen är visserligen inte glad åt att i fortsättningen få jobba endast nattetid, men i hans speciella fall finns det dock en liten fördel. — Min hustru är nämligen nattsköterska på lasarettet och då kommer vi att få ungefär samma arbetstider. Det gör att vi tex kan utnyttja tiden i fritidsstugan på ett bättre sätt tillsammans.

— Det sämre passet är avgjort då man ska börja kl 24.00. När TV-programmet är slut och övriga familjemedlemmar ska lägga sig så blir det några tråkiga timmar då man egentligen inte har så stor lust att företa sig något speciellt utan bara vänta på att gå till jobbet. — Vi kommer att köra en vecka i taget med varje pass. Från kl 24.00 natten mellan söndag och måndag till fredagmorgon kl 08.00. Därefter är man ledig till måndag kl 16.00 och avslutar den veckan fredagnatt kl 24.00 och är ledig till måndagnatt kl 24.00. Några andra fridagar där emellan förekommer inte. Tillägg för oönskade arbetstid är reglerat i avtalet, men lite konstigt är det att ob-tillägget utgår endast till kl 07.00 på morgonen så mellan 07.00—08.00, den sista och säkert den längsta och tröttaste timmen, får vi inget tillägg. Det rör sig inte om några större pengar, men i princip är det lite tokigt, menar Erkki.

Arnold Brunberg är heller inte speciellt lycklig över de nya arbetstiderna. Liksom Erkki tycker även han att det passet som börjar 24.00 är det sämsta. — Jag tror det blir en ganska stor psykisk påfrestning. Det är en så onormal tid att börja jobba. Bara en timme tidigare, kl 23.00, hade varit bättre. Det är ju ganska normalt att man sysslar med någonting hemma fram till 22—22.30. Då hade det gått i ett att förbereda sig för jobbet och starta hemifrån strax efter 22.30. På något sätt blir här en död tid fram till kl 24.00. Men ska man plocka något russin i den här kakan, tycker Arnold, så är det att vi får vara lediga på lör-, söndagar och helger.

Sunlights telefonväxel har alltid fått lovord för sin service. För något år sedan fick den en blomma i Södermanlands Nyheter för sin vänlighet, som "värmde i det grå vintervädret". Det är PR det! Man får hoppas att den nya arbetsmiljön och de nya arbetsuppgifterna inte ska försämrade växelns service. (Reds anm.)

Idrott

Foto: D. Lundkvist

TORE CARLSSON, INGEGERD VESTERLUND och ROY KRANTZ, var tillsammans med ROLAND BLOMGREN en fin Sunlight-kvartett i årets 5-dagars.

En av världens största tävlingar är "5-dagars" — orienteringstävlingen som årligen arrangeras i Sverige. I år gick den sista veckan i juli i Kilsmotrakten utanför Örebro. 16.800 deltagare från världens alla hörn, ja ända från Japan, sprang för pin kära livet i 5 dagar. Även Sunlight hade en kvartett duktiga orienterare med i leken värda att gratuleras för sina insatser. Bäst var (som sig bör) flickan i gänget, Ingegerd, som kom på 13:e plats i sin klass D 21 C av 150 startande. "Måste man tala om placeringen?" undrar Roy. — Jo det måste man säga Red och får veta att han i sin klass H 21 B kom på 198:e plats av 280 startande. Det är väl inget att skämmas för? Det är ju världselit i sällskapet.

Nestorn bland Sunlights orienterare är Tore. Har man sett honom springa i skogen är det knappast ofint att påpeka att han i år fyller 60. Han sprang i

klassen H 56 och av 300 startande kom han på 174:e plats. — Det viktigaste är ändå inte placeringen, tycker Tore, även om det är roligt att komma bra, utan glädjen och tillfredsställelsen över att ha varit med och kämpat i ett så stort sammanhang. Och så naturen och hela atmosfären är en upplevelse, menar den här springglade ynglingen.

ROLAND, som hade semester när fotot ovan togs, kom på 174:e plats i samma klass som Roy, H 21 B.

ARMAR UPPÅT STRÄCK —GYMNASTIKEN BÖRJAR

Tisdagen den 11 september kl 16.30 startar gymnastiken i Motionshallen med Vicke Fernlund och Allan Nyberg som ledare. Men i år får Allan och Vicke hjälp av två flickor. Gulli Carlsson på städavd och Salme Gaal på pulv packn, som i sommar gått en veckas gymnastikledarkurs på Stensunds folkhögskola. Kursen gick i Rikskorpens regi och med deltagare inte bara från Sverige utan även från övriga nordiska länder. Flickorna är entusiastiska över vad de lärt sig och tycker det ska bli väldigt roligt att få omsätta lärdomar-

na i praktiken när de får hoppa in för Allan och Vicke.

— Gymnastik är en viktig ingrediens i Friskvården, menar Gulli och Salme, som tänker gå på vidare-kurser. — I år var vi tvungna att ta tjänstledigt, men i fortsättningen hoppas vi få betalt under kurstiden, precis som vid annan utbildning. Bland kursdeltagarna var det faktiskt 70 % som hade betalt från sina arbetsgivare. Gymnastik — och icke minst pausgymnastik — är direkt förebyggande för att förhindra dåliga ryggar och nackbesvär. Vi har nu ca 20 deltagare i tisdagsgymnastiken, men vi önskar många fler välkomna. Kan

Forts sid 12

Nöjda och glada Hallstaberbergare även i år

Idel lovord om Hallstaberbergare även i år. Av 38 deltagare var 19 nya för året. De som inte var med förra året hade företrädare, men tursamt nog så kunde det ordnas så att alla som ville fick komma med.

Solen lyste visserligen med sin frånvaro, men för skogsvandringar är det bara skönt om det inte är så gassigt och för inomhusaktiviteterna spelade vädret ingen roll. Inne var det ändå soligt och glatt.

Programmet gick i samma stil som förra året. Full rulle från senast 07.00 till kvällsteet kl 21. Matsedeln upptog i huvudsak vegetarisk kost förutom fick ett par gånger. Också i år gjorde vi en dagsutflykt till Gulsele getfarm, där det handlades både vita och bruna ostar. På vägen upp fick vi betrakta den fantastiska utsikten över Nämforsen, men förresten, hela vägen från Sollefteå utefter Ångermanälven till Gulsele är en enda storslagen utsikt.

Johan Nilsson, arbetsledare på pulvertillverkningen, var tillsammans med hustru Märta, med för första gången i år. Så sent som en vecka före avresan var Johan tveksam om han skulle "ha tid" att följa med. — En månad efter hemkomsten frågade Red vad Johan tyckte nu efteråt.

— Det var toppen! — Verkligen underbart helt enkelt och vi kan gott tänka oss att göra om det. — Det ska erkännas, säger Johan, att första dagen undrade jag vad jag egentligen skulle leva av när jag såg matportionerna. Men snart nog kände jag mig mätt och skön i kroppen. Hela samvaron där var så trevlig. Fin stämning och härlig natur. Samtidigt fick man lära sig mycket om hur kroppen fungerar i förhållande till vad man stoppar i den. Sådant man knappt tänkt på förut. Vi har ändrat en del vanor hemma och mår bra av det. Text ett glas vatten före måltiden liksom salladen först och varmrätten sedan.

MÄRTA och JOHAN NILSSON: — Vi är faktiskt glada nu efteråt att vi verkligen kom iväg. Johan: — Hade jag varit med om en sådan här grej för 10 år sedan, kanske jag aldrig behövt operera några magsår.

Foto: D. Lundkvist

JOHN JOHANSSON, i kamratkrets, mera känd under namnet "Småland". — Jag har aldrig varit i så bra form som när jag kom från Hallstaberget.

— Det kunde inte varit bättre, säger John. — Jag hade ju tänkt vara med förra året, men kunde inte för jag gick sjukskriven och var verkligen nere då. Därför var jag lite spänd på den här veckan, hur den skulle gestalta sig. Men jag mådde prima, både psykiskt och fysiskt. Det gör jag fortfarande även om varje dag kanske inte känns i toppform. Jag tror mycket på rätt kombination av kost och motion. Enbart det ena eller det andra tror jag inte gör samma nytta. Jag försöker nu hålla igång mer än förut och just nu har vi gott om grönt på kolonilotten. Om man inte får en kick genom information och upplysning, typ Hallstaberget så är det svårt att komma sig för med en ändrad livsföring. Och att den som man delar hushållet med också är med är viktigt. Jag hade otur, min hustru blev ju sjuk precis den veckan. Jag kände mig lite outsider, men det var så fin gemenskap där uppe så den känslan försvann snart. Om det blir någon Hallsta-vecka nästa år så ligger en annan illa till för då är jag pensionär. Men det kanske går att boka in sig ändå under samma tid även om man inte kommer i åtnjutande av några billigare priser. De blir väl förbehållna dem som är aktiva och har nytta av vistelsen i arbetsdagen. □

Regn och glatt humör dominerade fjällveckan

Att beskriva "Fjällkursens" vandrarvecka i Ljungdalen, 11–17 augusti, kunde fylla en hel tidning. Därför säger vi bara så här: Vill Du veta hur trevligt vi hade, prata med någon av oss som var med. Vi finns spridda lite varstans på företaget. På redovisningen **Uno Jansson**, i verkstaden **Kalle "Myrra"**, **Tord** och **Roland Blomgren**, på pers avd **Elsie**, på pulverpackn **Roy** och i kokeriet **Ingegerd**. På Leverindus **Rolf Pettersson**, på lagret **Åke Nilsson** och på data **Bertil Risberg** och **Lena Blomgren** och så Detergentens fjällreporter.

Ett gott råd: Har Du aldrig varit i fjällen och strövat under augusti–september, gör det fortast möjligt! Det är en upplevelse av stora mått. Icke minst genom att Du får tillfälle att känna vilken liten prick människan är i förhållande till naturens väldighet.

Vädret spelar mindre roll. Vi fick verkligen bekräftat att i fjällen finns inget dåligt väder bara dåliga kläder. När Du knatat upp en bit på fjället så lättar säkert dimman, det lyser upp mellan skurarna och Du har hela panoramat för Dina fötter. Alltid nya vyer. Kilometer, efter kilometer, hela tiden öppnar sig nya scener. Allt från stora renfloccar till den lilla fjällviolen, som på sin trådmala stängel kämpar i blåsten högt uppe för att med sin lysande blå färg ge Dig lite ögonfröjd.

P.S.
Vi hade alla bra kläder.

Regnställen var nog de mest använda klädesplaggen under veckan. **JOHAN** och mamma **BARBRO**, med efternamn **Andersson**, gör sig startklara för dagens vandring. Pappa **KALLE "MYRRA"** är färdigpackad med säcken på ryggen. Startklar med huvan på huvudet och staven i hand är också **DANIEL EBERHARDSSON**.

Visst är det väl tjustigt? — Landskapet alltså. Ja det är inget större fel på **ROLF** och **ELSIE** heller där de pausar uppe på **Torkilsstöten**, så där en 1200 meter ö h. De små prickarna bortom sjöarna är faktiskt husen i Ljungdalen och längre bort vid horisonten skymtar **Storsjön** vid **Storsjökapell**.

Vi gratulerar till

70 år

Ingrid Lövgren, 21/9

60 år

Sven Christiansson, förs avd, 4/9

Harry Olsson, pulv tillv, 13/9

50 år

Håkan Hagen, flyt prod, 22/9

40 år i tjänst

Rune Sjöblom, tvålv avd, 13/9

30 år i tjänst

Roine Eriksson, lagret, 2/9

20 år i tjänst

Hans Åfeldt, matr adm, 14/9

15 år i tjänst

Selma Agåker, städavd, 7/9

Jens Nielsen, verkstaden, 28/9

10 år i tjänst

Sten Bergström, Leverindus, 1/9

Thomas Assafsson, pulv tillv, 3/9

Roger Valette, lagret, 5/9

Annikki Grönholm, pulv packn, 15/9

Lars Åstrand, redovisn, 16/9

Viggo Petersen, dataavd, 29/9

Vi säger välkommen till

Åke Andersson, tvålavd, 30/7

Krister Eriksson, Leverindus, 1/8

Jan Sturfält, lagret, 3/8

Solveig Legović, Göteborgsdepån, 6/8

Vi säger adjö till

Åke Persson, pulv tillv, 29/7

Thomas Herneflod, tvålavd, 29/7

DÖDSFALL

Yngve Sundström, pensionär, avled den 4 augusti 1979 i en ålder av 69 år. Han arbetade senast på tvålavdelningen.

Pensionerad Sunlight-representanten Erik Olofsson, Göteborg, avled den 19 augusti 1979 i en ålder av 68 år.

SUNLIGHT-BRÖLLOP

Foto: Porträttbild

Ett varmt tack till företaget, arbetskamraterna, verkstadsklubben och SE-BACK för uppvaktningen i samband med vårt bröllop.

Marianne och Benny Carlsson

Ett varmt tack till företaget och till mina gamla arbetskamrater på verkstaden för uppvaktningen på min 70-årsdag.

Sten Liljegren

Ett hjärtligt tack till företaget och till vännerna på Sunlight för vänlig hägkomst på min 60-årsdag.

Carin Carlsson

Ett varmt tack till företaget och arbetskamraterna för uppvaktningen på min 60-årsdag.

Anna-Greta Järving

Mitt varma tack till företaget och arbetskamraterna för uppvaktningen på min högtidsdag.

Kurt Friberg

Ett hjärtligt tack till företaget, arbetskamrater och verkstadsklubben för blommor och minnesgåvor jag fick med anledning av min pensionering.

Åke Persson

Ett hjärtligt tack till arbetskamrater på Leverindus och Sunlight för den fina Dewoon-tavlan jag fick mottaga vid min avgång ur tjänst.

Folke Jonsson

NATURLIG AVGÅNG

Forts fr sid 7

Några av deltagarna i nämnda möte ville slippa ovissheten och begärde mera bestämda besked. Vilka, när och hur? En klar och snabb plan. "Låt oss få det här överstökad så fort som möjligt..." Jag kan förstå om man säger så. Ovissheten är tung att bära, men samtidigt tror jag att en viss osäkerhet är oundviklig. Jag menar:

— det finns en plan för minskningarna. Avdelning för avdelning och den fungerar som en ram. Inom ramen finns utrymme för olika detaljlösningar, variation och improvisation.

— alla rimliga chanser till naturlig avgång måste bevakas. Allt eftersom verkligheten utvecklar sig kommer nya möjligheter att dyka upp. Möjligheter, som inte kunnat förutses.

— naturlig avgång tar tid för att ge effekt. Det är förstas snabbare med uppsägningar, men målet är ju att försöka klara minskningarna utan uppsägningar.

Menar man alltså allvar med att satsa på naturlig avgång krävs tydligen tålmod och en vilja att leva med en viss osäkerhet. Hos alla.

Avslutningsvis vill jag gärna hålla med SIF-klubbens ordförande, Monica Lundberg, när hon skriver i senaste SIF-kontakt "... om vi kan fortsätta på samma sätt som hittills, att allihop tillsammans hjälps åt att hitta lösningar och försöka se det positiva i förändringar, så har vi åstadkommit mycket." Göran Karle

GYMNASTIK

Forts fr sid 9

man hjälpa dem, och kanske ytterligare några genom en framtida pausgymnastik, så menar vi att sådana här kurser kunde betala sig flera gånger om genom färre sjukdagar bland personalen. Gulli och Salme vill också framhålla att de endast är glada amatörer, men med lite stöd från såväl företaget som deltagare i grupperna, kan vi bli "proffs".

Lycka till med start och fortsatt program och hoppas att idén med pausgymnastik blir verklighet. (Varje försök att förhindra tex en förkalkad nacke måste vara lovvärt. Reds anm av egen erfarenhet.)